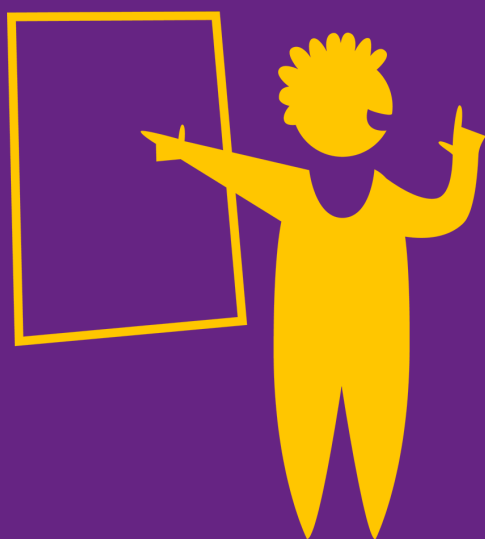

Verantwoording

VTW JAARVERSLAG 2015

Uitgever: VTW

'15

De Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW) is beroepsvereniging van en voor ± 1.400 leden die als commissaris toezicht houden bij ruim 300 woningcorporaties (van de ongeveer 350 die in Nederland actief zijn). De VTW behartigt hun belangen en bevordert de kwaliteit en de ontwikkeling van het interne toezicht van woningcorporaties.

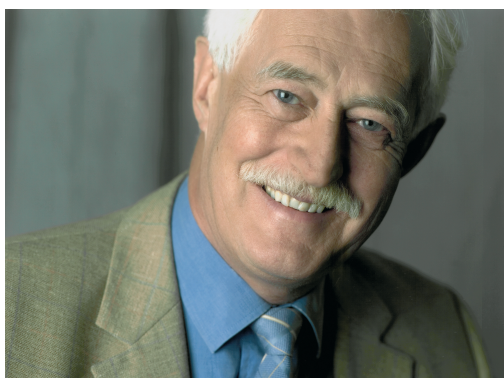
Woningcorporaties staan voor het huisvesten van mensen met een bescheiden inkomen en voor kwetsbare groepen. De zorg voor een leefbare omgeving hoort daarbij. Woningcorporaties zijn maatschappelijke ondernemingen. Het zijn private ondernemingen die met een maatschappelijke opdracht een volkshuisvestelijke taak uitvoeren.

Effectief intern toezicht is van cruciaal belang voor het functioneren van woningcorporaties. De VTW staat als vereniging voor deskundig, onafhankelijk, kritisch, integer en transparant intern toezicht.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	5
DE VTW ALS BEROEPSVERENIGING - GA ZO DOOR -	6
2.1. Leden	6
2.2 Permanente educatie	7
DE VTW ALS BELANGENBEHARTIGER	12
DE VTW ALS BEVORDERAAR VAN DE KWALITEIT VAN HET INTERN TOEZICHT	14
ORGANISATIE VTW	16
5.1 Vereniging	16
5.2 Bestuur	16
5.3 Commissies	19
5.4 VTW-bureau	20
JAARREKENING 2015	22
BIJLAGE 1: OVERZICHT GEBEURTENISSEN 2015	23
BIJLAGE 2: SAMENSTELLING	29
Samenstelling commissies	29
Samenstelling adviesgroep	31
Samenstelling VTW-bureau	31

INLEIDING

Het jaarverslag 2015 van de VTW ligt voor u. Wij presenteren onze leden en relaties een beknopt en helder jaarverslag. Dit jaar doen we dat voor het eerst door middel van een webpublicatie.

2015 is een jaar geweest van ontwikkeling. Zowel voor de VTW zelf, maar vooral ook voor de corporatiesector en de maatschappelijke omgeving.

Als beroepsvereniging hebben we een PE puntenregistratie systeem ingevoerd, een nieuwe Governancecode vastgesteld (samen met Aedes), is een succesvol ledencongres georganiseerd en zijn we verder gegaan met het professionaliseren van onze vereniging door na te denken over een nieuwe meerjarenstrategie voor 2017-2020. Dit jaar bent u daar als lid ook nadrukkelijk bij betrokken. Ook is er een nieuw bestuurslid aangetreden en hebben we een vernieuwde website gelanceerd.

Voor de hele sector geldt dat de Woningwet in werking is getreden en de Autoriteit begonnen is om bestuurders en toezichthouders te toetsen op hun geschiktheid voordat zij (her)benoemd kunnen worden. Het bureau heeft hierop zo goed mogelijk geanticipeerd en veel vragen van onze leden kunnen beantwoorden.

Nieuwe ontwikkelingen en ook nieuwe kansen om te laten zien waar we voor staan. Governance in de corporatiesector kan niet zonder adequaat intern toezicht. 2015 was daarom enigszins een overgangsjaar tussen de naweeën van de Parlementaire Enquête en de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving.

We kunnen trots zijn op wat we in 2015 hebben neergezet, zowel intern als extern. Ik wens u veel leesplezier.

Heino van Essen, *voorzitter VTW*

DE VTW ALS BEROEPSVERENIGING - GA ZO DOOR -

beroepsvereniging

De VTW streeft naar sterk, deskundig, onafhankelijk, kritisch, integer en transparant toezicht en (daarom) naar professionalisering van de toezichthouders. De VTW ondersteunt in kennis over het vak volkshuisvesting, het vak corporatief financiën en het vak van toezicht houden. De vereniging bevordert deskundigheid en beroep via debat, opleiding, onderzoek en raadpleging, en laat daarbij ruimte voor meningsverschillen.

2.1. Leden

De VTW is er in de eerste plaats voor haar leden; commissarissen en toezichthouders bij woningcorporaties. Zij wil met haar activiteiten zoveel mogelijk leden bereiken en ondersteunen. Uitgangspunt hierbij is dat activiteiten en standpunten van de VTW door zo veel mogelijk leden wordt gedragen én dat onze leden betrokken zijn bij de vereniging. We werken aan verdere professionalisering van het intern toezicht bij woningcorporaties.

Ledenbestand VTW
Stand ultimo jaar, aantallen

	2015	2014	2013	2012	2011	2010
Leden VTW	1.492	1.550	1.552	1.605	1.583	1.608

Algemene ledenvergadering
Onderwerpen / besluiten

ALV 20 april	ALV 23 juni	ALV 24 november
Vaststelling lidmaatschapseisen en beroepsregel bezoldiging / honorering	Afscheid Marian Louppen-Laurent als bestuurslid / vicevoorzitter	Herbenoeming Denise Bakker als bestuurslid, benoeming tot vicevoorzitter
Vaststelling Governancecode Woningcorporaties	Benoeming Imke Frijters als voorzitter financiële commissie	Benoeming Wouter de Jong als bestuurslid
	Jaarverslag 2014 vastgesteld	Benoeming Cecile van Berkel als lid commissie Aanbeveling en Beroep
		Vaststelling jaarplan 2016
		Vaststelling begroting 2016

2.2 Permanente educatie

VTW-leden hebben afgesproken in de jaren 2015 en 2016 samen, minimaal 10 uren te besteden aan permanente educatie en dit te registreren op het besloten deel van de VTW-website. Hierbij gaat het om activiteiten gericht op de ontwikkeling van competenties en/of vakkennis en beroepsvaardigheden die relevant zijn voor het functioneren van het betreffende lid als corporatiecommissaris. In maart 2015 is de PE-commissie gestart. Deze heeft de taak permanente educatie van commissarissen te bevorderen. De commissie adviseert het bestuur jaarlijks over de voortgang en verbetermogelijkheden. In 2018 evalueert de commissie het PE systeem.

Stand van zaken in 2015:

- Leden kunnen conform lidmaatschapseisen hun PE-activiteiten en PE-punten registreren in een eenvoudig PE-registratiesysteem op het besloten deel van de VTW-website.
- Aanbieders van PE kunnen hun aanbod plaatsen op de VTW-website. Leden kunnen zoeken op aantal criteria (o.a. onderwerp, competenties, op geaccrediteerde aanbieder).
- Communicatie over het PE-systeem naar de leden via website en e-NIEUWS.
- Onderzoek nulmeting PE onder RvC-voorzitters door EUR, gepresenteerd in ALV november 2015. Bijna 45% van de 300 RvC-voorzitters nam aan het onderzoek deel. Conclusies/aandachtspunten: PE is gemeengoed onder commissarissen; op individueel niveau goed bezig. Op teamniveau is nog groei mogelijk; koppeling zelfevaluatie-PE en PE gericht op het team. Kijk ook naar de maatschappelijke context en PE; uitwerking van door RvC gedeelde en gedragen toezichtvisie.

Masterclasses

Het masterclass programma wordt in 2016 in zijn geheel geëvalueerd, conform het jaarplan 2016.

Overzicht masterclasses
Data en aantal deelnemers

Datum	Masterclass	Aantal deelnemers
6 en 7-02-2015	Introductiecursus voor de nieuwe commissaris	15
25-02-2015	Effectieve interventies	13
25-02-2015	Assetmanagement en integrale vastgoedsturing	13
25-02-2015	Zorgvastgoed	15
23-03-2015	Financiële sturing	14
30-03-2015	De RvC en de accountant	12
09-04-2015	Strategieontwikkeling	15
17-18-04-2015	Introductiecursus voor de nieuwe commissaris	15
23-04-2015	Risicomanagement	12
23-04-2015	(Extra) Strategieontwikkeling	14
19-05-2015	(Extra) Zorgvastgoed	12
21-05-2015	Basiskennis voor toezicht op financiën	12
28-05-2015	Effectieve communicatie	13
05 en 06-06-2015	Introductiecursus voor de nieuwe commissaris	13
10-06-2016	(Extra) Effectieve communicatie	12
19 en 20-06-2015	(Extra) Introductiecursus voor de nieuwe commissaris	13
02-07-2015	(Extra) Effectieve communicatie	8
08-09-2015	Assetmanagement en integrale vastgoedsturing	13
10-09-2015	De wereld van de woningcorporatie	11
15-09-2015	De RvC en de accountant	14
28-09-2015	Financiële sturing	13
05-10/03-11-2015	Goed voorzitterschap	11
08-10-2015	Corporate governance en de RvC	13
13-10-2015	Werkgeverstaken	13
30 en 31-10-2015	Introductiecursus voor de nieuwe commissaris	14
02-11-2015	Werkgeverstaken	14
11-11-2015	Basiskennis voor toezicht op financiën	12
19-11-2015	Effectieve interventies	10
25-11-2015	Zorgvastgoed	11
27 en 28-11-2015	Introductiecursus voor de nieuwe commissaris	15
02-12-2015	Risicomanagement	14
08-12-2015	Toezichthouder bouwopgaven	14
10-12-2015	Effectieve communicatie in de boardroom	12

Overzicht online masterclasses

Masterclass	Gemiddelde waardering	Aantal deelnemers
De woningcorporatie van buiten naar binnen	7,7	26
De woningcorporatie. Een private onderneming met een publieke opdracht	7,8	18

Intercompanymasterclasses

RvC's kunnen, op basis van hun specifieke wensen, op maat samengestelde intercompanymasterclasses laten verzorgen door Governance University Advisory. De waardering van de deelnemers was gemiddeld een 8 (op schaal van 1-10).

Overzicht intercompanymasterclasses

Masterclasses	Aantal keren gehouden
Governance Code en Implicaties Nieuwe Woningwet	2x
Strategieontwikkeling - Toekomstbestendigheid	1x
Strategieontwikkeling - Toekomstbestendigheid	1x
Strategieontwikkeling - Toekomstbestendigheid	3x
Team effectiviteit	1x
Strategieontwikkeling in de volkshuisvesting	1x
De nieuwe woningwet en implicaties voor uw corporatie	2x
Assetmanagement	1x
Toezichtkader, toetsingskader en governance	1x
Wonen en zorgvastgoed	1x

Inspiratiegroepen

Het doel van de inspiratiegroepen is onder begeleiding van een inspirator en moderator in kleinere groepen te werken aan professionele verdieping in de vorm van uitwisseling over de do's en de don'ts in de praktijk van het commissariaat. Aantal nieuwe groepen in 2015: 5. Aantal deelnemers 36.

Ledenbijeenkomsten

Het aantal gehouden ledenbijeenkomsten is opgenomen in onderstaande tabel.

Ledenbijeenkomsten gehouden in 2015

Onderwerp	Datum
Regionale bijeenkomsten lidmaatschapseisen en governancecode	6, 8, 13 en 15 januari
Regionale bijeenkomsten lidmaatschapseisen en governancecode	4 maart
Uitkomsten commissarissenonderzoek	6 maart 'hoe anders zijn commissarissen van woningcorporaties?' 13 maart 'evaluatie RvC en RvB: hoe doen we dat?'
(extra) ALV	20 april
Ledenbijeenkomst 'toezien in legitimiteit'	20 mei
Congres 'toezichthouden in de toekomst' van toezichthoudersverenigingen	29 mei
Themabijeenkomst 'de Woningwet en het interne toezicht' + ALV	23 juni
Woningwet op weg congres (BZK)	17 september
Ledencongres VTW; thema: 'De toekomst van het toezicht in de corporatiesector'	18 september
10 Themabijeenkomst over de 'meerjarenstrategie 2017-2020' + ALV Themabijeenkomst over de 'meerjarenstrategie 2017-2020' + ALV	24 november
Bijeenkomst over nieuwe Woningwet (presentatie Albert bij Stichting Loodslicht bijeenkomst)	25 november
Regionale bijeenkomsten over beleidsplan en meerjarenstrategie 2017-2020	17 november, 1 december, 8 december

Grote corporaties

Directeur Albert Kerssies heeft, samen met voorzitter Heino van Essen of beleidsmedewerker Hans Geurts, gesprekken gevoerd met de RvC's van grote corporaties over de relatie tot de VTW en de ontwikkelingen in de sector. Dit wordt in 2016 voortgezet. De belangrijkste uitkomsten worden meegenomen en verwerkt in het opleidingsprogramma van de VTW en in specifieke bijeenkomsten voor de doelgroep 'grote corporaties'.

Website en twitter

De VTW is via drie platforms online: de website, LinkedIn groep en twitter. Binnen de website, <http://www.vtw.nl> is er een apart ledendeel, dat bereikbaar is voor leden met een inlog en wachtwoord. De LinkedIn groep wordt in 2015 sporadisch gebruikt voor ledencommunicatie.

De website heeft in 2015 53.138 bezoekers getrokken, waarvan 30.022 unieke bezoekers. *Noot: elk jaar begint de website opnieuw met het registreren van bezoekers.*

Website-statistieken
Sessies en gebruikers

Betreft	2015	2014	2013	2012
Aantal sessies (totale bezoekers)	53.138	50.317	49.620	46.835
Aantal gebruikers (unieke bezoekers)	30.022	28.915	27.061	27.907
<i>waarvan nieuw:</i>	<i>48%</i>	<i>53%</i>	<i>50%</i>	<i>57%</i>
<i>waarvan terugkerend:</i>	<i>52%</i>	<i>47%</i>	<i>50%</i>	<i>43%</i>

Leden kunnen tegen een kleine vergoeding vacatures voor leden van raden van commissarissen op de VTW-website laten plaatsen. In 2015 werden 28 advertenties geplaatst.

Het besloten ledennet bevat informatie die alleen toegankelijk is voor VTW-leden, zoals de VTW-nieuwsmonitor. Het ledennet is gekoppeld aan het ledenadministratiesysteem en bevat een functionaliteit voor leden om de eigen lidmaatschapsgegevens aan te passen.

De VTW heeft een twitter account @CorporatiesRvC. Het twitter account is actief sinds 5 februari 2011. Op 1 januari 2015 had de VTW 796 volgers en op 31 december 2015 987 volgers. In 2015 heeft de VTW 118 tweets verstuurd.

DE VTW ALS BELANGENBEHARTIGER

belangenbehartiging

In de rol van belangenbehartiger zet de VTW zich namens de leden in voor het uitdragen van de wezenlijke betekenis van het intern toezicht voor het maatschappelijk en doelmatig functioneren van corporaties en de maatschappelijke waardering daarvan.

De invoering van de Woningwet heeft in 2015 veel aandacht gevraagd. Al snel bleek er bij het ministerie en de Autoriteit Woningcorporaties – en tussen hen onderling – enige onduidelijkheid te zijn over de uitvoering van de wet en de interpretatie van de regelgeving. De VTW heeft hierop proactief gehandeld om de regels te verduidelijken en in overleg met BZK en de Aw te gaan om onze leden zo goed mogelijk te informeren.

Ook de fit en propertoets en de uitwerking in de praktijk is voor de VTW een aandachtspunt geweest. Veel leden kwamen met vragen bij ons terecht en wij hebben ook (geanonimiseerde) casussen aan de Autoriteit of het ministerie voorgelegd voor advies en als signaalfunctie dat er mogelijk zaken niet goed verliepen.

Er is op een aantal onderwerpen intensief contact geweest met het ministerie van BZK, op het terrein van Wonen en op topinkomens.

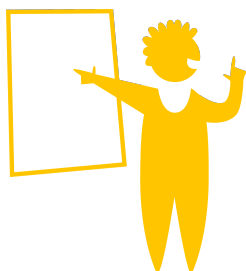
De contacten met de Tweede Kamer – en in een lagere frequentie de Eerste Kamer – zijn over het algemeen goed. Zowel telefonisch, schriftelijk als in persoonlijke gesprekken zijn standpunten van de VTW toegelicht en soms ook door Kamerfracties overgenomen.

De relatie met de belangrijkste belanghouders in de maatschappelijke omgeving: Aedes, VNG en de Woonbond zijn verder versterkt, onder meer door gezamenlijke publicaties en goed overleg. Ook de relatie met de andere toezichthoudersverenigingen is goed.

Media

De VTW komt in 2015 met enige regelmaat in het nieuws. Zo schreef directeur Albert Kerssies opinieartikelen in het Financieel Dagblad, werd hij meermalen geïnterviewd over diverse onderwerpen in onder meer dagblad Trouw, NRC Handelsblad, Dagblad de Limburger en het Noordhollands Dagblad. In het themanummer 'Toezicht' van het Tijdschrift voor de Volkshuisvesting van maart 2015 stond een dubbelinterview met voorzitter Heino van Essen en Albert Kerssies.

DE VTW ALS BEVORDERAAR VAN DE KWALITEIT VAN HET INTERN TOEZICHT

kwaliteit van intern toezicht

VTW is bewaker van het op professionele, integere en transparante wijze vorm geven aan het interne toezicht bij corporaties. VTW zwengelt discussie, onderzoek en evaluatie aan, oefent invloed uit op de definiëring van de kaders en codes. VTW is het kritisch geweten van het interne toezicht. VTW zal regelmatig publiekelijk laten zien hoe haar leden presteren.

De “bewakersrol” is beschreven in de meerjarenstrategie. In de statuten is de rol van bewaker met de wijziging in 2013 gewijzigd in “bevorderaar van de kwaliteit van het interne toezicht”. Dit is een betere formulering: we bewaken niet alleen de kwaliteit, maar bevorderen deze ook actief. Onze activiteiten zijn immers gericht op kwaliteitsontwikkeling: het toerusten van toezichthouders met voldoende kennis en ervaring. Hiermee geeft de VTW tevens betekenis en inhoud aan de Governancecode Woningcorporaties.

De Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken bespreekt vertrouwelijk met individuele leden de dilemma’s en knelpunten die zij in hun raad in de praktijk ondervinden.

Op basis van het jaarlijkse onderzoek naar de beloning van bestuurders en de honorering en zittingstermijnen van toezichthouders, spreekt het bestuur enkele leden aan op overtreding van de Governancecode ten aanzien van te hoge honoreringen en/of een langere zittingsduur dan toegestaan. Dit gebeurt zowel schriftelijk en/of in persoonlijke gesprekken.

De VTW heeft besloten om de publicatie van de honoreringen van toezichthouders zelf ter hand te nemen, nu Aedes daar mee wil stoppen. De VTW treedt in overleg met het ministerie van BZK over de

precieze werkwijze.

Samen met de leden (twee commissies) input geleverd aan BZK voor competenties bestuurders en commissarissen, welke in de woningwet zijn genoemd.

ORGANISATIE VTW

In 2015 is gestart met de voorbereiding voor een nieuwe meerjarenstrategie 2017-2020 door middel van consultatie van betrokken leden, stakeholders en met (regionale) ledenbijeenkomsten. Dit proces was eind 2015 nog niet afgerond. Met het opstellen van deze meerjarenstrategie wil de VTW inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen en tegelijk ook proactief richting geven aan wat het betekent om een beroepsvereniging te zijn voor toezichthouders in de corporatiesector.

5.1 Vereniging

VTW is een organisatie van leden. De algemene ledenvergadering keurt als hoogste orgaan van de vereniging, de strategie en het beleid goed en toetst achteraf of het goedgekeurde beleid adequaat is uitgevoerd.

De leden van de VTW vormen een nationaal netwerk van waardevolle kennis en ervaring waarvan het bestuur en het verenigingsbureau regelmatig gebruik maken.

5.2 Bestuur

VTW is een organisatie van leden. De algemene ledenvergadering keurt als hoogste orgaan van de vereniging, de strategie en het beleid goed en toetst achteraf of het goedgekeurde beleid adequaat is uitgevoerd.

De leden van de VTW vormen een nationaal netwerk van waardevolle kennis en ervaring waarvan het bestuur en het verenigingsbureau regelmatig gebruik maken.

Samenstelling bestuur
Inclusief zittingsperiode

Naam	Functie	1e termijn	2e termijn	hernoembaar	aftreden 2e termijn
Heino van Essen	voorzitter	06-2008	06-2012	nee	2016
Denise Bakker-van den Berg	vicevoorzitter	11-2011	11-2015	nee	2019
Ellen Bal	penningmeester	11-2013		11-2017	2021
Wouter de Jong	lid	11-2015		11-2019	2023
Bas Jan van Bochove	lid	06-2013		06-2017	2021
Sigrid Helbig	lid	11-2013		11-2017	2021

H. (Heino) van Essen (1947)

Is VTW-voorzitter sinds juni 2008. Hij is in juni 2012 herbenoemd voor een tweede termijn en zal statutair aftreden in juni 2016.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Bestuur Revalidatie Nederland, Utrecht;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Menzis, Wageningen;
- Lid Raad van Toezicht Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's Hertogenbosch;
- Lid Raad van Toezicht Ksyos, Amstelveen;
- Voorzitter Raad van Toezicht Pensioenfonds Horeca en Catering, Zoetermeer.

M.J. (Marian) Louppen-Laurant (1950)

Was VTW-bestuurslid van juni 2008 tot juni 2015, waarvan vanaf november 2011 ook als vicevoorzitter. Haar hoofdfunctie is docent Saxion Hogeschool.

Nevenfuncties:

- Lid Raad van toezicht Travers, kinderopvang Zwolle;
- Voorzitter Vereniging Vrienden Het Gelders Orkest;
- Voorzitter Raad van toezicht Museumpark Oriëntalis;
- Voorzitter Raad van toezicht De Basis, primair openbaar onderwijs in Arnhem.

E.L. (Ellen) Bal (1964)

Bestuurslid sinds november 2013. Kom in aanmerking voor herbenoeming. Haar hoofdfunctie is landelijk voorzitter team Grote Bouwprojecten bij de Belastingdienst.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Ressort Wonen, Rozenburg;
- Parttime docent bij SSR.

D.S.N. (Denise) Bakker-van den Berg (1973)

Bestuurslid sinds november 2011. Herbenoemd in november 2015 en vanaf dat moment tevens als vicevoorzitter. Haar hoofdfunctie is advocaat (partner) bij Advocatenkantoor Bakker-van den Berg te Berkel en Rodenrijs.

Nevenfuncties:

- Lid Ontslagadviescommissie UWV WERKbedrijf;
- Lid Raad van Toezicht Stichting Advisering Bestuursrechtspraak voor Milieu en Ruimtelijke Ordening;
- Voorzitter Raad van Commissarissen woningcorporatie Jutphaas Wonen, Nieuwegein
- Lid Raad van Commissarissen Laurentius, Breda;
- Lid Raad van Toezicht van Wereldkidz, Zeist.

B.J. (Bas Jan) van Bochove (1950)

Bestuurslid sinds juni 2013. Komt in aanmerking voor herbenoeming. Zijn hoofdfunctie is: waarnemend burgemeester Weesp.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen van Woningcorporatie Centrada in Lelystad;
- Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Havensteder, Rotterdam;
- Lid Raad van Toezicht van de Stichting Voortgezet Onderwijs Lelystad;
- Voorzitter College van Deskundigen Openbare Ruimte. BRL;
- Voorzitter Commissie Regionaal Overleg luchthaven Lelystad;
- Liaisonpartner Stichting Willem4;
- Eigenaar Van Bochove Advies en Management.

S. (Sigrid) Helbig (1962) Bestuurslid sinds november 2013. Komt in aanmerking voor herbenoeming. Haar hoofdfunctie is commercieel directeur Benelux Led Distribution.

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Toezicht – Citaverde College, Roermond;
- Lid Raad van Toezicht – Stichting Prisma, Helden;
- Lid Raad van Commissarissen – Woningstichting Domus, Roermond;
- Lid Raad van Toezicht – Libra Revalidatie en Audiologie, Eindhoven.

W.M. (Wouter) de Jong (1960)

Bestuurslid sinds november 2015. Komt in aanmerking voor herbenoeming. Zijn hoofdfunctie is burgemeester van Houten. Voorzitter RvC corporatie Nijestee.

Alle bestuursleden voldoen aan het boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, waarin onder meer een

beperking is opgenomen voor het aantal bestuursstaken en commissariaten dat een persoon tegelijkertijd mag vervullen bij grote rechtspersonen. De nevenfuncties van de bestuursleden betreffen de nevenfuncties per 31-12-2015.

Honorering en vergoedingen bestuur

De vergoeding van de voorzitter en het bestuur zijn in 2015 vastgesteld op respectievelijk € 45.000 per jaar inclusief btw en € 5.600 per jaar exclusief btw. De vergoeding voor participatie in commissies en extern optreden in hun hoedanigheid als VTW-bestuurslid is vastgesteld op € 250 per dagdeel. In 2015 kreeg het VTW-bestuur een totaalbedrag van € 73.576,69 aan honorarium en € 9.007,59 aan reiskosten vergoed. De reiskosten zijn op declaratiebasis tegen overlegging van de bewijsstukken vergoed. De specificaties staan in de jaarrekening.

5.3 Commissies

In 2015 waren in totaal 6 commissies actief:

- de commissie van aanbeveling en beroep;
- de financiële commissie;
- de PE commissie;
- de commissie zelfevaluatie;
- de commissie criteria bestuurders;
- de commissie assessment methodieken.

De commissieleden zijn VTW leden met een specifieke kennis of expertise die relevant is voor de betreffende commissie. Zij zijn geworven of gekandideerd vanuit het ledenbestand.

Commissie van aanbeveling en beroep

De commissie van aanbeveling en beroep is ingesteld door de algemene ledenvergadering. De leden worden gekozen uit de leden van de vereniging.

De kandidaatstelling en verdere procedure van de (her)benoeming van bestuursleden loopt geheel via de commissie van aanbeveling en beroep. Daarnaast fungeert de commissie als beroepscommissie van de vereniging.

De commissie heeft in 2014 voorbereidende werkzaamheden verricht in verband met de werving en selectie en de voordracht van een nieuw bestuurslid in juni 2015.

Financiële commissie De financiële commissie is ingesteld door de algemene ledenvergadering. De leden worden gekozen uit de leden van de vereniging.

De financiële commissie beoordeelt de jaarrekening in ieder geval ten aanzien van de rechtmatigheid en brengt aan de algemene ledenvergadering verslag van haar bevindingen uit.

In 2015 is er een nieuwe voorzitter, Imke Frijters, benoemd door de ALV. De commissie heeft verslag gedaan van haar bevindingen over 2014.

PE-commissie

De PE commissie bestaat uit vier leden en is in het voorjaar van 2015 gestart met de werkzaamheden, voortvloeiend uit de invoering van het PE systeem voor VTW leden per 1 januari 2015. Zie verder hoofdstuk 2.2

Commissie zelfevaluatie

De commissie zelfevaluatie bestaat uit zeven leden en is in 2015 drie keer bijeen geweest om de praktijk van de zelfevaluatie te toetsen aan de VTW uitgangspunten en aanbevelingen te doen aan het bestuur om de kwaliteit van de zelfevaluatie verder te verbeteren.

Commissie assessment methodieken

Onder voorzitterschap van bestuurslid Bas Jan van Bochove heeft deze commissie (begonnen in 2014) uitgebreid overleg gevoerd over het zogeheten initiatief 'Voorzittersregister'. Na ampel beraad heeft de commissie geconcludeerd dat er door in de invoering van de wettelijke fit en proper toets, er onvoldoende draagvlak is voor een eigen registratiesysteem voor voorzitters RvC.

In 2015 zijn ook de in 2014 werkzaamheden van de commissie criteria bestuurders afgerond. Deze commissie heeft ook een waardevolle bijdrage geleverd aan het interne debat en aan de totstandkoming van verbeteringen in de governance.

5.4 VTW-bureau

Albert Kerssies gaf als directeur leiding aan het VTW-bureau. De taken en bevoegdheden van de directeur zijn vastgelegd in het directiestatuut. Het VTW bureau bestond verder uit: Hans Geurts (beleidsmedewerker Public Affairs en Communicatie), Ingrid van der Kraan (beleidsmedewerker) en Danielle Eroglu (office manager). Pim Steenbergen is een student die het bureau voor verschillende onderzoeksvragen ondersteund voor 0,2 fte. Het gemiddeld aantal medewerkers omgerekend naar full time equivalent lag in 2015 op 3,4.

Uitbesteding werkzaamheden

Het VTW-bureau besteedde in 2015 een deel van de werkzaamheden uit door het inhuren van externe expertise. Het bureau is verantwoordelijk voor het opdrachtgeverschap, coördinatie en

kwaliteitsbewaking. Hierdoor kon het bureau beperkt in omvang blijven.

SSH Utrecht ondersteunde de VTW op het gebied van: ledenadministratie, financiële administratie, ICT en P&O. In het najaar is de overeenkomst van dienstverlening met SSH Utrecht voor één jaar verlengd.

Governance Support verzorgde het programmamanagement voor het masterclassprogramma, de introductie cursus nieuwe commissarissen en de leergang aankomend commissarissen woningcorporaties.

Holland Van Gijzen advocaten voerde op basis van overeenkomst het ambtelijk secretariaat van de Adviesgroep Bestuurlijke Vraagstukken.

Verder huurde de VTW expertise in op onder andere verschillende juridische terreinen, WNT en het gebied van communicatie. Ook werden een aantal uitvoerende taken uitbesteed zoals het verzorgen van mailingen.

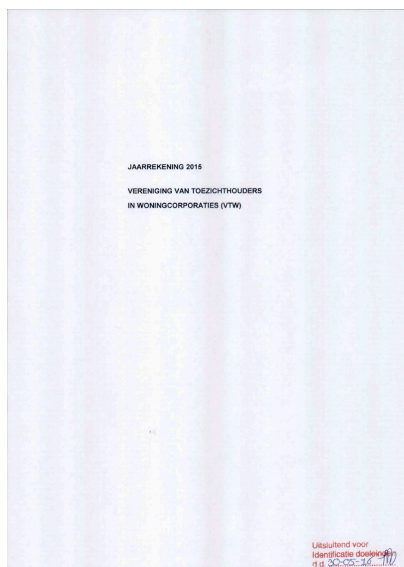
Bij verschillende activiteiten werd ook gebruik gemaakt van de kennis, ervaring en het netwerk van leden. Bijvoorbeeld bij de uitwerking van het advies van de commissie 'Verbetering kwaliteit intern toezicht woningcorporaties' (commissie Winter), het werven van nieuwe leden, de organisatie van themabijeenkomsten en de ontwikkeling van nieuwe handreikingen.

Locatie VTW-bureau

Het VTW-bureau is sinds januari 2008 gevestigd in Utrecht en daarmee voor alle leden in het land goed bereikbaar. In 2015 huurde de VTW kant en klare kantoorruimte, inclusief gebruikmaking van andere faciliteiten zoals telefoon, ICT, vergaderruimten e.d., bij SSH Utrecht aan de Plompstorengracht 9.

De huurovereenkomst met de SSH geldt steeds voor één jaar en wordt stilzwijgend verlengd met een wederzijdse opzegtermijn van één jaar.

JAARREKENING 2015

Jaarrekening

BIJLAGE 1: OVERZICHT GEBEURTENISSEN 2015

Maandoverzicht

Wet- en regelgeving

- Brief minister Plasterk over WNT2: voor corporatiesector per 1-1-2016
- WNT jaarrapportage 2013

VTW

- Publicatie 'Voorzitters aan het woord'

Wet- en regelgeving

- Herzieningswet toegelaten instellingen volkshuisvesting naar de Eerste Kamer (nu: Woningwet 2015)
- Kamerbrief minister Blok: Autoriteit Woningcorporaties naar de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT)

Onderzoek/publicaties

- Commissarissenonderzoek (Grant Thornton/Aalt Klaassen): toezichthouders vooral bezig met de werkgeversrol
- TNO: toename financiële druk in de corporatiesector, sterke focus op de kerntaak. Effect is verlies van werkgelegenheid komende jaren

VTW

- Brief van ILT aan VTW bestuur dat zij inspecties gaat uitvoeren bij woningcorporaties met als onderwerp de governance van corporaties
- Visitatiescores 2014: Governance iets verbeterd

Wet- en regelgeving

- Eerste Kamer stemt in met novelle/Herzieningswet
- AMvB bij de Herzieningswet 'in de voorhang' naar Tweede Kamer (BTIV)
- Brief minister Blok over CFV onderzoek naar tussenpersonen bij derivatentransacties
- Beleidslijn ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties t.a.v. vrijtekening en/of vrijwaring van bestuurdersaansprakelijkheid
- Kamerbrief over topsalarissen corporatiesector onder de cao Woondiensten en over de positie Aw

VTW

- Handreiking berekening WNT bezoldiging geactualiseerd
- Opvraag beloningen en zittingstermijnen
- Start PE-commissie
- VTW presenteert nieuwe website en nieuw logo op de extra ALV
- ALV stelt beroepsregel honorering 2015 (en 2016) vast
- ALV stelt lidmaatschapseisen vast
- ALV stemt in met Governancecode Woningcorporaties 2015

VTW

- Handreiking Toezien in legitimiteit gepubliceerd

- Themabijeenkomst opdrachtgeverschap i.s.m. Aedes

Onderzoek/publicaties

- CFV publiceert rapport over het themaonderzoek zorgvastgoed

Wet- en regelgeving

- Procedure fit en propertoets bekend gemaakt
- Tweede Kamer stemt in met het Besluit Toegelaten Instellingen Volkshuisvesting (BTIV)
- Kamerbrief minister Blok over overhevelen saneringstaak naar WSW
- Kamerbrief minister Blok over Staat van de Volkshuisvesting en de bijbehorende prioriteiten
- Kamerbrief minister Blok over aanwijzen SVWN als onafhankelijke instantie voor visitaties
- Huurakkoord Aedes en Woonbond.

VTW

- Handreiking arbeidsovereenkomst bestuurder i.s.m. Aedes
- Handreiking fit en propertoets i.s.m. Aedes
- Minister Blok neemt nieuwe Governancecode Woningcorporaties in ontvangst
- Uitkomsten opvragen honoreringen en zittingstermijnen
- Afscheid bestuurslid Marian Louppen-Laurent

Wet- en regelgeving

- Woningwet 2015 per 1 juli van kracht
- Bestuurders en toezichthouders dienen bij (her)benoeming een positieve zienswijze van de minister te ontvangen d.m.v. de fit en propertoets
- Brief Autoriteit Woningcorporaties (Aw) naar corporaties over veranderingen in het externe toezicht
- Kamerbrief minister Blok over huursombenadering en huurakkoord Aedes en Woonbond
- Kamerbrief minister Blok over verbeteren bedrijfsvoering en informatiestromen sociale huursector

Onderzoek/publicaties

- WSW stelt in de trendanalyse 2015 dat de verwachte verbetering van de financiële positie van corporaties onzeker is
- Uitkomst onafhankelijke onderzoek naar het Reglement van Deelneming WSW: De WSW-borging is van onschatbare waarde voor de sector en 'goudgerand'

Wet- en regelgeving

- Aw publiceert beleidsregels financieel toezicht.

Onderzoek/publicaties

- Aedes onderzoek over positie huurders onder de nieuwe Woningwet. Huurders krijgen meer invloed op het beleid van corporaties. Corporaties willen huurders op een andere manier te betrekken bij het maken van nieuwe plannen
- TIAS (Universiteit Tilburg) publiceert onderzoek over de toekomst van Beschikbaarheid, betaalbaarheid en financiële continuïteit staan de komende jaren centraal in de strategische overwegingen van woningcorporaties

VTW

- Ledencongres
- Handreiking De Huurderscommissaris i.s.m. Woonbond

Wet- en regelgeving

- Kamerbrief Blok over doorrekening huurakkoord
- Rijksbegroting 2016 gepresenteerd

Onderzoek/publicaties

- WSW rekent effect huursombenadering door voor de borging: sterk verminderde leencapaciteit / investeringsruimte voor corporaties en heeft voor bijna alle corporaties (97%) financieel negatieve consequenties

Overig

- Akkoord CAO Woondiensten

Wet- en regelgeving

- Tweede Kamer besluit om statushouders geen voorrang meer te geven op sociale huurwoningen

VTW

- Handreiking intern toezicht onder de Woningwet 2015
- Handreiking toezicht op financieel beleid geactualiseerd
- Kritiek op onduidelijkheid Woningwet; beleid BZK en extern toezicht door Aw is niet goed op elkaar afgestemd. In samenwerking met BZK Q&A's opgesteld
- Modelstatuten gepubliceerd (i.s.m. Aedes)

Onderzoek/publicaties

- WRR 'policy brief': "Van incident naar preventie. Beperking en versterking van de relatie tussen intern en extern toezicht"

Overig

- Leden Aedes en vakbonden akkoord met cao Woondiensten
- Governancestructuur WSW gewijzigd

Wet- en regelgeving

- Kamerbrief minister Blok: leefbaarheid wijken afgelopen jaren verbeterd
- Kamerbrief minister Blok over onder publiekrechtelijk toezicht brengen van het WSW. De VTW uit zorgen over deze ontwikkeling
- Beoordelingskader statuten door Aw

Onderzoek/publicaties

- Aedes benchmark: corporaties presteren beter. Huurders geven 7.4 voor dienstverlening en

lasten met 5% omlaag

- Onderzoek naar huurbeleid door Companen (in opdracht minister): de huurstijging nam in 2015 verder af ten opzichte van voorgaande jaren. Corporaties verhoogden de huurprijs voor zittende huurders gemiddeld met 1,9 procent. In 2014 was dat 3,9 procent en in 2013 4,1 procent
- Staat van de Woningmarkt 2015 (minister aan Tweede Kamer)

Wet- en regelgeving

- Minister Blok stuurt Sectorbeeld 2015 aan de Tweede Kamer. De financiële positie van woningcorporaties ontwikkelt zich positief
- Oordeelsbrieven Aw aan corporaties. □ Uit de beoordelingen op rechtmatigheid bleek dat woningcorporaties voldoen aan de regel dat ze 90 procent van de woningen aan de primaire doelgroep moeten toewijzen
- Tweede Kamer: personeelslasten buiten leefbaarheidsbudget
- Tweede Kamer neemt motie aan dat corporaties OOB 'organisaties van openbaar belang' zijn. Alleen kleine corporaties (minder dan 1500 vhe) zijn uitgezonderd
- Reparatievoorstellen minister voor Woningwet 2015/Veegwet Wonen

VTW

- Hulpinstrument toepassing Governancecode 2015 (i.s.m. Aedes en SVWN)
- Handreiking Verslag RvC. Leidraad bij het opstellen van het Verslag van de Raad van Commissarissen.
- Verzekeringspakket voor VTW leden (i.s.m. Aedes en NUON)

Overig

- Overeenkomst Aedes en WSW over samenwerking en positie Aedes in governance
- Oud-bestuursvoorzitter Möllenkamp (Rochdale) veroordeeld

BIJLAGE 2: SAMENSTELLING

Samenstelling commissies

Commissie van aanbeveling en beroep

Naam	Corporatie	Periode
Ben van dijk	Servatius	Vanaf 03-2013
Douwe Hoogstra	DUWO en Lefier	Tot juni 2015
Martje Kieft	Mitros	Vanaf 11-2011, voorzitter vanaf 3-2013
Cecile van Berkel	Leystromen	Vanaf 11-2015

Financiële commissie

Naam	Corporatie	Periode
Ingrid Brekelmans	GroenWest	Tot 06-2015
Imke Frijters	GroenWest	Vanaf 06-2015
Eric Sentjens	Woningvereniging Nederweert	Vanaf 11-2013
Jan Weggemans	Stichting Woningbedrijf Warnsveld	Vanaf 11-2013

Commissie Permanente Educatie

Naam	Corporatie	
Ineke Donkervoort (voorzitter)	Woonborg	
Anita van der Wal	Staedion	
Ans Cuijpers	Woonbedrijf	
Luurt van der Ploeg	Woningstichting Buitenlust	
Ondersteuning: Ingrid van der Kraan	Beleidsmedewerker VTW	

Commissie zelfevaluatie

Naam	Corporatie	
Ellen Bal (voorzitter)	Bestuurslid VTW	
Arie Elsenaar	Patrimonium Veenendaal	
Janny v.d. Hul-Omta	Woonstad Rotterdam	
Wilco van Brandenburg	Vryleve	
Kees Smilde	Stek	
Elfrieke van Galen	Ymere	
Marieke Prins	Zayaz	
Ondersteuning: Hans Geurts	Beleidsmedewerker VTW	

Commissie assessmentmethodieken

Naam	Corporatie	
Bas Jan van Bochove (voorzitter)	Bestuurslid VTW	
Herman Touw	Wonen Breburg	
Eric Martens	Woonplus Schiedam	
Frans de Wuffel	Stichting Woonstad Rotterdam	
Anita van der Wal	Staedion	
Lilian Vos	Woningstichting Openbaar Belang	
Leonard Faber	Mijande Wonen	

Commissie criteria bestuurders

Naam	Corporatie	
Leonard Faber	Mijande Wonen	
Leo Heldens	Woningstichting Kessel	
Bernhard Kok	Woningstichting Nijkerk	
Martje Kieft	Mitros	
Jan van Leeuwen	Tablis Wonen	
Eric Meijer	Stichting Trivare	
Marjon Roefs	Stichting Beter Wonen	
Lilian Vos	Woningstichting Openbaar Belang	
Karin Koster	Aedes	

Samenstelling adviesgroep

Adviesgroep bestuurlijke vraagstukken

Naam	Functie
Jaap van Manen (voorzitter)	Verbonden aan het Strategic Management Center, hoogleraar Corporate Governance Rijksuniversiteit Groningen, daarnaast o.a. lid RvC De Nederlandsche Bank, voorzitter Audit Committee Algemene Rekenkamer, tot eind 2010 als accountant verbonden aan PwC accountants en partner PwC accountants
Sylvie Bleker-van Eyk	Internationaal jurist en werkzaam als Corporate Compliance Officer Stork B.V., programmadirecteur postgraduate opleiding Compliance & Integriteit Management VU
Jan van der Schaar	Geassocieerd partner RIGO Research en Advies, daarnaast o.a. lid van visitatiecommissies, voorzitter ontwikkelgroep visitatiemethodiek Visitatiestichting en lid commissie benchmarking Aedes
Martin Verwoert	Directeur van IPMMC Vastgoed
Huib Willems	Raadsheerplaatsvervanger Ondernemingskamer Gerechtshof Amsterdam, hoogleraar Faculteit der Rechtsgeleerdheid Rijksuniversiteit Groningen op de nieuw opgerichte leerstoel Corporate Litigation

Samenstelling VTW-bureau

Samenstelling VTW-bureau

Naam	Functie	In dienst per
Danielle Eroglu	Office manager (0,89 fte)	17-03-2008
Hans Geurts	Beleidsmedewerker PA en Communicatie (0,89 fte)	13-05-2013
Albert Kerssies	Directeur (1 fte)	01-02-2008
Ingrid van der Kraan	Beleidsmedewerker (0,67 fte)	12-10-2006
Pim Steenbergen	Ondersteuning secretariaat (0,2 fte)	01-09-2015

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2020 05 08 | 14 18 15 | 7895 | 7898 7901 7904 7907 7910 7913 7916 7919

<https://www.vtw-publicaties.nl/vtw-jaarverslag-2015-2>